

Slik skal de tilby elbåte

På Kalvetangen og på Borgheim utvikles elbåten med lang rekkevidde som skal prege Oslofjorden i årene som kommer. Helt utslippsfritt.

SVEN OTTO RØMCKE
red@oyene.no

OBS Technology står for elbåtmotorens hydrogendrevne rekkeviddeforlenger. Mike Aldridge hos Aldridge Boats på Borgheim bygger prototypen av den første båten, som er spesialdesignet som elbåt med rekkeviddeforlenger.

Båten er konstruert av Øystein Jahr i Naval Design. Støpeformen for båten kommer fra Easyform på Måløy. Elmotoren utvikles og bygges hos Seadrive på Vear.

Som med det meste av andre produkter hos OBS, begynte det med at noen hadde et behov.

Den miljøbevisste elektroingeniøren Henrik Torgersen fra Oslo har en slik løsning i sin 41 fots seilbåt «Sara Charlotte», men med diesel.

Det har redusert dieselforbruket med 80 prosent, men det var ikke godt nok. Han ville være helt utslippsfri. Dermed fikk Torgersen, som er stifter, og tidligere leder, av Norsk Elbåttforening, ideen om en hydrogenbasert løsning.

Hydrogenet inngår i en kjemisk forbindelse som produserer strøm, og det eneste utslippet er rent vann.

Med det som utgangspunkt tok Torgersen kontakt med OBS på Kalvetangen. Og nå blir det ikke bare utviklet en rekkeviddeforlenger. Det blir utviklet en daycruiser med rekkeviddeforlenger.

Et døgn drift med hydrogen

Underveis så prosjektdeltagerne at det ble vanskelig å lage en standard løsning som kunne bygges inn i eksisterende båter. Det var enklere å produsere en båt som fra starten er bygget for å romme hydrogenteknologien på en driftssikker og plassbesparende måte.

- Det er et skjæringspunkt mellom volum og energimengde. Hydrogentanken og brenselcellen tar noe plass, slik at systemet foreløpig er best egnet fra rundt 28 fot og oppover. Og det er her vi finner de store dieselslukerne, sier Bente Ottestad, som er daglig leder hos OBS Nova og er dypt involvert i hydrogenbåtprosjektet.

- Løsningen er heller ikke så aktuell for mindre båter med elmotor, som kan klare seg med landbasert lading for en dagstur. Med kombinasjonen oppladbart batteri og hydrogencelle, anslår de

at en båt i fornuftig hastighet kan holde seg i drift i cirka et døgn.

Nå er Henrik Torgersen gått i kompaniskap med OBS og startet aksjeselskapet Hyrex. Etter en emisjon er de største eierne: Zero Emission Sailing (35 prosent), OBS Technology (18 prosent) og OW Holding (25 prosent). OW Holding representeres av Bentes samboer, Øyvind Wetteland, som har relevant kompetanse og deltar aktivt i prosjektet.

Merkbar interesse

Båtmarkedet er hett om dagen, og det nystartede Hyrex-selskapet merker at interessen er stor for en elegant og stillegående daycruiser. Derfor arbeides det under høytrykk både hos OBS og hos Aldridge.

Bente Ottestad regner med at den første båten blir sjøsatt i september. Og så er det tale om et titall båter neste år. Det kan bli mer.

I februar ble det gjennomført en emisjon i Hyrex for å skaffe nok kapital til å utvikle en prototyp av båten. Innovasjon Norge bidrar også med tre millioner til utvikling av selve hydrogenteknologien.

- Vi kommer åpenbart med riktig produkt til rett tid, sier Bente Ottestad, som nå leder Kalvetangen-bedriften inn i det grønne skiftet. Hun sier den forsiktige kursendringen er en konsekvens av at offshoreindustrien går en usikker fremtid i møte.

Men så lenge det er behov for pumper og ventiler for regulering av trykk og gjennomstrømning, tror hun at mange offshore-operatører trenger deler fra OBS. Det er produkter OBS enten har vært alene om, har høyest kvalitet på eller kortest leveringstid.

900.000 fra Oslo kommune

Arbeidet med fritidsbåter er helgrønt. Alle vet at batterier gir begrenset rekkevidde, og det finnes allerede elbåter med strømgenerator som drives med diesel. Så tankegangen var kjent.

Klimaetaten i Oslo var raskt på banen i denne prosessen. Det betyr blant annet at prosjektet har fått 900.000 kroner fra Oslo kommune. Og det er kanskje ikke så rart, for 16 prosent av CO₂-utslippet langs Oslofjorden kommer fra fritidsbåter. Klimaetaten i Oslo har som mål at rundt 2030 skal Oslofjorden være utslippsfri.

Sjøfartsdirektoratet er i tillegg med på laget. Det samarbeides om å utvikle standarder for hydrogendrevne båter. Det er jo helt nytt. Nytt var det også for OBS Technology.

Selv om selskapet har lang erfaring med ventiler for gass, er hydrogen et nytt bekjentskap. Den lette gassen har egenskaper som skiller seg fra øvrige

gasser OBS har erfaring med. Da var det nyttig at Jørgen R. Simonsen, som begynte i OBS omtrent da prosjektet startet, har kompetanse innen fornybar energi og mekatronikk.

Håper på avgiftsfrihet

Nå håper Bente Ottestad og Henrik Torgersen at myndighetene ser verdien i å

er med lang rekkevidde

SENTRALE PERSONER: Bente Ottestad i OBS Nova sammen med fra venstre Mike Aldridge, som er daglig leder i Aldridge Boats AS, nyansatt båtbygger Gunnar Norvik fra Tjøme og Øystein Jaer i Naval Design, som har designet båten. Jaer har hytte på Vasskalven. Bak seg har de hekken på støpeformen som i løpet av sommeren skal produsere den første spesialbyggede hydrogenbåten. Støpeformen kom fra Måløy forrige helg. Og foran, med full kontroll over det hele, gordonsetteren Elsa.

FOTO: SVEN OTTO RØMCKE

gi utslippsfrie båter et avgiftsregime på linje med det elbiler har hatt til nå. Stille på sjøen blir det også, når diesel erstattes med hydrogen.

Hun minner om at hydrogen i seg selv ikke er farlig. Det er først når det brenner eller eksploderer av andre grunner, at

hydrogenet utvikler voldsom varme.

Etter en ulykke ved Sandvika i juni 2019, ble landets hydrogenstasjoner stengt. Nå kommer det nye stasjoner, i første rekke for busser og lastebiler. Det kan dessuten være snakk om mobile påfyllingsstasjoner

for båter.

OBS har straks åtte medarbeidere og produksjon i Norge og Sverige. Det gir nærhet og kontroll. Målet er ikke å bli større. OBS vil heller være den lille spesialisten som leverer små produkter til krevende kunder.

SCREENS OG MARKISER

-30% til 16.05.

Gjør et vårkupp

kjells markiser
MARKISER PERSIENNER SCREEN INTERIØR

GRATIS befaring/tilbud: 95 300 800 - kjellsmarkiser.no